

Birma

In ons vorige hoofdstuk vermeldden wij reeds dat de Japanners, toen zij begin '42 Birma binnenvielen, de steun hadden van een uit Birmanen bestaande militaire formatie, het Birmaans Onafhankelijkheidsleger, dat samen met hen optrok, en dat dat leger onder bevel stond van Aung San die zich, na in Birma een nationalistisch-revolutionaire groep, de *Thakin* ('Meester')-groep, geleid te hebben, in de loop van '41 naar Hainan had begeven waar hij door de Japanners met open armen was ontvangen. Andere leiders van de *Thakin*-groep wier sympathie eerder naar de Sowjet-Unie uitging, waren in Birma gebleven; zij ageerden in de periode van de Duits-Russische samenwerking (augustus '39-juni '41) tegen de Britse oorlogsinspanning, waarna, toen de Britse *Governor*, Sir Reginald Dorman-Smith, ingreep, enkelen hunner onderdoken en anderen geïnterneerd werden. Die geïnterneerden maakten, toen de Duitsers de Sowjet-Unie aanvielen, duidelijk dat zij bereid waren met de Britten samen te werken, maar Dorman-Smith reageerde daar traag op en zij zaten nog gevangen toen het Japanse Vijftiende Leger Birma bezette. De Britse *Governor* verliet Rangoon en een nieuwe Birmaanse regering, geleid door een oud-premier, de jurist Ba Maw (hij was door de Britten gevangen gezet), verklaarde zich bereid, volgens Japanse aanwijzingen en onder Japans toezicht het land verder te besturen.

Met het Birmaanse Onafhankelijkheidsleger kregen de Japanners spoedig moeilijkheden: het ontwikkelde zich tot een politieke formatie die van de Japanners, conform hun propagandistische beloften, de onmiddellijke erkenning van een onafhankelijk Birma ging eisen. Ook Ba Maw wenste die erkenning maar vertrouwde dat hij deze langs de weg van geleidelijkheid kon bereiken. In juni '42 hadden de Japanners genoeg van Aung San en de zijnen: zij gaven het Birmaans Onafhankelijkheidsleger bevel, alle politieke activiteit te staken, en hielden het als een louter militair hulpkorps in stand.

Ba Maw bleef op de Japanners pressie uitoefenen om Birma onafhankelijk te maken. Zoals wij al schreven, bereikte hij dat doel in '43: in maart werd in Tokio besloten, Ba Maws wens in te willigen; in Rangoon ging een Commissie ter voorbereiding van de onafhankelijkheid aan het werk en per 1 augustus werd Birma's 'onafhankelijkheid' door de Japanners erkend. De nieuwe staat kreeg een eigen leger, het Birmaans Nationaal Leger, waar het Onafhankelijkheidsleger in opging.

Van een werkelijk onafhankelijk Birma was geen sprake. Ba Maw moest alle Japanse aanwijzingen blijven volgen, zulks in een situatie